

Websites

Ondergedoken lawaai Nu bij het ingaan van de herfst, de grasmat van mijn buurman een laatste maaibeurt kreeg, ga ik weer rustige tijden tegemoet. De bezetenheid waarmee hij zijn gazon te lijf gaat, heeft me in gedachten al tot meerdere wanhoopsdaden aangezet. Vooral wanneer het machinegeronk mijn zomerse avondrust in de tuin verstoort. Gelukkig sta ik bekend om mijn zelfbeheersing waardoor ik vooralsnog zijn dwangmatig graasgedrag onderga. Bij het zoeken naar een rustige plek duik ik wel eens onder, maar ook onder water blijkt allesbehalve stilte te heersen. Landratten staan er niet bij stil dat ook daar een oorverdovend lawaai voorkomt ①. Dit lawaai manifesteert zich op meerdere golflengten - tot het ultrasone toe ②. Dolfijnen en walvissen maar ook zeehonden ondervinden aan den lijve wat dat betekent ③. Onderzoekers zijn dan ook van mening dat veel walvisstrandingen het gevolg zijn van al dat rumoer ④ ⑤. Er zijn tal van installaties die voor verstoring zorgen, gaande van radars over vaartuigen tot windmolens. Het WWF verschaft een mooi beeld van wat dit betekent voor de zeezoogdieren die leven in de Noordzee ⑥. Het IFAW levert in een uitgebreide brochure tekst en commentaar bij dit onthullende plaatje. De organisatie stelt ook duidelijk dat aangepaste maatregelen noodzakelijk zijn om de effecten op te heffen of te milderen ⑦. Op de IFAW-website vind je hierover nog meer Nederlandstalige informatie ⑧, waarbij ook bijzondere aandacht wordt gegeven aan de impact van militaire zee-activiteiten en het gebruik van sonar in het bijzonder. Er is nog veel onbekend over de effecten van sonar op het gedrag van zeezoogdieren. De eerste resultaten over geluidsoverlast op zee werden op vraag van de International Council for the Exploration of the Sea bijeen geschreven door een werkgroep - WGFASST- die de noodzaak van verder impactonderzoek bevestigt ⑨.

- ① www.underwaternoise.org.uk
- ② www.natuurinformatie.nl/ecomare.devleet/natuurdatabase.nl/i000076.html
- ③ www.oceanmammalinst.com/noisefacts.html
- ④ <http://ocr.org/research/>
- ⑤ www.eurocbc.org/ecbc_ci_lfas_effects_on_marine_mammalspage1230.html
- ⑥ www.ngo.grida.no/wwfneap/Projects/Reports/PDF_Maps/North_Sea_offshore_poll.pdf
- ⑦ www.ifaw.org/Publications/Regional_Publications/UK/Ocean_Noise_Pubs/asset_upload_file469_48552.pdf
- ⑧ www.ifaw.org/ifaw_netherlands
- ⑨ www.ices.dk/reports/ftc/2005/wgfast05.pdf

Verkeersslachtoffers Met het project 'Dieren onder de wielen' willen de Vlaamse overheid, Natuurpunt en Vogelbescherming Vlaanderen de faunaslachtoffers die op de Vlaamse wegen vallen, in kaart brengen en nagaan welke soorten het belangrijkste slachtoffer zijn. Ook hopen ze op deze manier de grootste knelpunten op het Vlaamse wegennet te achterhalen. Om de gegevens te verzamelen werd aan de inventarisatiewebsite waarnemingen.be een aparte ingeefmodule toegevoegd ①. Het bijhouden en analyseren van aanrijdingen is niet uniek en gebeurt ook in andere landen, o.m. in Spanje ②, Ierland ③, Canada ④ en de Verenigde Staten ⑤, maar de resultaten worden zelden gerapporteerd. Doorgaans beperken de gegevens zich tot specifieke en in de regel gemakkelijk bij te houden soorten (groepen) zoals evenhoevigen ⑥ ⑦. Reden is dat aanrijdingen ook tot menselijke slachtoffers kunnen leiden en vaak gepaard gaan met hoge kosten ⑧. Toch zijn er mensen die het positief bekijken en van het verzamelen van verkeersslachtoffers hun hobby hebben gemaakt ⑨ ⑩. Met het toenemende verkeer is het de kunst om het aantal aanrijdingen te beperken of geheel uit te sluiten. Daarvoor

bestaan tal van mogelijkheden die o.m. door Jan Willem Ooms gebundeld zijn ⑪ maar waarover ook in andere landen waardevolle informatie terug te vinden is ⑫. Oplossingen zijn nodig want hoe hard het eraan toe kan gaan, tonen proeven van de Duitse automobielenorganisatie ADAC ⑬.

- ① http://waarnemingen.be/vs_lijst_species.php
- ② www.sekano.es/?p=1612
- ③ www.biology.ie/home.php?m=npws
- ④ www.th.gov.bc.ca/Publications/eng_publications/environment/WARS_reports.htm
- ⑤ <http://roadkill.edutel.com/rkdataarchive.html>
- ⑥ www.deercollisions.co.uk
- ⑦ www.highways.gov.uk/knowledge/16139.aspx
- ⑧ www.thedeerinitiative.co.uk/pdf/DeerOnOurRoads2.pdf
- ⑨ www.roadkillreporter.com
- ⑩ www.roadkills.pixeldiversity.com
- ⑪ <http://www.mjpo.nl/downloads/60%20scriptie%2026%20mei%20DEFINITIEF.pdf>
- ⑫ www.setra.equipement.gouv.fr/IMG/pdf/US_0727A_SmallFauna.pdf
- ⑬ www.adac.de/infotestrat/tests/crash-test/wildunfaelle/Crashtest_Hirsch.aspx?ComponentId=23841&SourcePageId=31799

Waterratten

De aanhoudende regen van de afgelopen maand brengt inspiratie. Een mens gaat zich dan vragen stellen, zoals voor wie dat allemaal goed is. "De waterrat" ga je dan denken, maar ik vrees dat de verzopen beestjes in hun verwaterde holen daar anders over denken. "Ook dat nog" is vervolgens mijn bedenking, want het gaat eigenlijk niet zo goed met de waterrat. Zeker niet in Frankrijk en Groot-Brittannië. Eén van de boosdoeners is de Amerikaanse nerts, maar de reden ligt evenzeer bij het verdwijnen van geschikt habitat. Terwijl de waterrat bij ons nog steeds figureert in bestrijdingsfoldertjes, regent het

overzee beschermingsplannen. De Britse ideeën zijn inmiddels in tal van grote en kleine brochures gegoten. Teveel om op te noemen, maar enkele wil ik u niet onthouden. English Nature leverde als eerste een compleet overzicht van mogelijke habitatmaatregelen ① en hun publicatie is - niettegenstaande het gezegende uitgavejaar 2001 - nog steeds actueel. In websitevorm vind je dezelfde informatie ook op de thematische websites van de Scottish Natural Heritage ② en de Derbyshire Wildlife Trust ③, al is het in beknopte vorm. Samen leveren ze genoeg inspiratie om ook bij ons meteen aan de slag te gaan. Mocht dit toch onvoldoende blijken, dan zijn er nog de handleidingen voor wie van ver of dichtbij

met landschapsbouw of -vernietiging te maken heeft ④. Goede informatie zit soms in kleine hoekjes zoals in een uithoekje van de 'Pondconservation'-website ⑤ waar het nuttig is om naast de fiche over de water-rat ook de aanvullende fiches onder de rubrieken 'Advice → Advice for planners and developers' en 'Million Ponds → Pond Creation Toolkit' door te bladeren. Ondertussen zijn onze overburen al zo ver dat een kweek- en reintroductieproject is opgezet ⑥. De enige vraag waarmee ik na alle leeswerk blijf zitten, is hoe het ondertussen met onze eigenste waterrat gesteld is.

① <http://naturalengland.etraderstores.com/NaturalEnglandShop/R415>

② www.snh.org.uk/publications/on-line/wildlife/voles/default.asp

③ www.derbyshirewildlifetrust.org.uk/projects/projects_voles.php

④ zie overzicht in rubriek 'Raadpleging' op www.zoogdierenbescherming.org

⑤ www.pondconservation.org.uk/Resources/Pond%20Conservation/Documents/PDF/watervole-dossier.pdf

⑥ <http://www.wildwoodtrust.org/files/water-vole-captive-breeding.pdf>

Surf ook even naar...

Zonder medelijden Zoogdieren zijn het onderwerp van tal van onderzoeks-, beschermings- en monitoringprogramma's. Vraag is of we daarbij voldoende rekening houden met het welzijn van ons studieobject. De alom bekende David Macdonald meent van niet en gaf hierover een lezing op het pas afgelopen Compassionate Conservation Symposium. Zijn relaas kan je samen met dat van de andere sprekers nalezen. Daarna is het allicht tijd om te gaan biechten.

<http://compassionateconservation.org/Presentation%20-%20David%20Macdonald.pdf>

Het verneukte haasje Het agrarisch natuurbeheer is bedoeld om soorten van het cultuurlandschap een duwtje in de rug te geven. Maar niet alle soorten zijn hiermee gebaat. Konijn en vos varen er wel bij, maar de haas allerminst. Dat beweert althans Neil Reid in zijn doctoraatstudie. Of zijn conclusie zonder meer op ons land van toepassing is, laat ik aan onze eigen academici over. Ik wil immers niet het haasje zijn.

<http://www.qub.ac.uk/sites/Quercus/Files-tore/Filetoupload,134058,en.pdf>

Vleeseters Het Iberisch schiereiland kan zich verheugen op kleine en grote roofdieren en dat zullen we geweten hebben. Carnivora is één van de vele websites die vleeseters van elk formaat onder de loep neemt en van waaruit je naar andere websites kan doorschuiven. Niets nieuws onder de zuidse zon, maar toch een bezoekje waard.

<http://carnivora.fc.ul.pt/>

Spreekuurtje Het moet niet altijd moeilijk zijn. De jongeren onder ons die aan een spreekbeurt over onze zeezoog-

dieren toe zijn, vinden hun gading op één van de twee sites van Xa'wa ① ②. Beide zijn van Nederlandse makelij en liggen in het verlengde van een extreme voorliefde voor dolfinaria.

① www.tuimelaardolfijnen.nl

② www.vinpotigen.nl

Kleine zus GEPMA is een Franse zoogdierenorganisatie die in de Elzas actief is en daardoor beschikt over enkele bijzondere zoogdiersoorten. Met eenvoudige middelen hebben ze een mooie en overzichtelijke website in elkaar gestoken ①, die heel wat boeiende en ook zeer verscheiden informatie bevat. Enkele soorten(groepen) zoals de hamster, de das en de vleermuizen, krijgen er een aparte stek toebedeeld. De groep werkt ook aan een regionale zoogdierenatlas waarvan de resultaten online te raadplegen zijn ②.

① <http://gepma.free.fr/>

② <http://odonat-alsace.org/atlas-cartes-mammiferes-alsace.php>

Blogie bear Het is voor de eerste maal dat ik u een blogsite voorschotel. Niet dat het hieraan ontbreekt, maar deze met inhoud blijven net als hun onderwerp een zeldzaamheid. Deze weblog ① maakt deel uit van de website van de Vrienden van het Berenbos ② en verschaft zowel nieuws als informatie over beren. Het Berenbos is een initiatief van de berenbeschermingsorganisatie Alertis ③ en dient om een semi-natuurlijk verblijf te onderhouden dat is ingericht voor de opvang van mishandelde beren en hun bezoekers.

① www.vriendenvanhetberenos.nl

② <http://berennieuws.web-log.nl/>

③ www.alertis.nl

Filmpjes Niet te zien in een bioscoop in uw buurt: Er zijn van die films die we de mensen in de bioscoop liever niet voorschotelen omdat ze geen happy end kennen. Gelukkig zijn die voor de liefhebber wel op dvd verkrijgbaar. "The Cove" is zo een film. De film werd in 2009 bekroond als beste documentaire. Hij toont het doen en laten van een kleine Japanse gemeenschap in Taiji. Ze jagen er genadeloos op dolfinen en het kostte de filmmakers heel wat moeite en inventiviteit om als volleerde spionnen de wanpraktijken vast te leggen. De trailer is te bekijken op de filmwebsite ① maar beelden van de dolfinenvangst zijn ook terug te vinden op YouTube en de campagnesite 'Save Japan Dolphins Campaign' ②.

① www.thecovemovie.com

② www.savejapandolphins.org